

K. Kucmowski

Warszawa, dnia 18 sierpnia 2021

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Znak sprawy: BF.pr.071.22.2021

1762 POKRIS 70

2021 -08- 24

Krajowa Rada Izb Rolniczych

Pan

Wiktor Szmulewicz

Prezes

Krajowej Rady Izb Rolniczych

Szanowny Panie Prezesie,

w odpowiedzi na Pana Pismo zn.KRIR/W/677/21 skierowane do Pana Mateusza Morawieckiego Prezesa Rady Ministrów w sprawie uznania województwa zachodniopomorskiego za dotknięte klęską suszy uprzejmie informuję Pana Prezesa, co następuje.

1. Obszary zagrożone suszą wykazywane są w prowadzonym przez Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa - Państwowy Instytut Badaczy w Puławach Systemie Monitoringu Suszy Rolniczej. Obszary zagrożone suszą wyznaczane są na podstawie Klimatycznego Bilansu Wodnego (KBW) oraz właściwości retencyjnych gleb ustalonych na podstawie mapy glebowo-rolniczej. Przy wyznaczaniu obszarów zagrożonych suszą rolniczą dla poszczególnych upraw uwzględniane są dwa czynniki:

- warunki pogodowe,
- podatność gleby na suszę.

Dane meteorologiczne wykorzystywane do obliczenia wartości KBW pochodzą z Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej (ze stacji synoptycznych – 59 oraz 478 posterunków opadowych i klimatycznych), z Ośrodków Doradztwa Rolniczego (52 stacji), z Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych (COBORU) – 38 stacji, z własnych stacji Instytutu Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa (IUNG) – 54 oraz z 54 stacji jednostek samorządu

terytorialnego a także z 3 stacji Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie.

W celu zachowania najwyższej jakości danych pomiarowo – obserwacyjnych na stacjach IMGW, IUNG i ODR zainstalowane są zdublowane przyrządy pomiarowe, np. dwa deszczomierze. Pozwala to na wychwycenie błędów wynikających z awarii urządzenia.

W celu zwiększenia dokładności określenia pola opadu atmosferycznego od 2020 roku zostały włączone do Systemu Monitoringu Suszy Rolniczej dane pochodzące z naziemnych radarów. Dane radarowe są udostępniane przez IMGW, pochodzą one z sieci POLRAD. Uzyskanie informacji generowanych przez meteorologiczne radary naziemne pozwala na znaczne uszczegółowienie pola opadów dla całego kraju, albowiem są one dostępne w rozdzielczości 1x1 km. Zwiększenie dokładności określenia wielkości opadu na terenie kraju powoduje, że następuje zdecydowana poprawa szczegółowości wyznaczenia granic obszarów objętych suszą rolniczą. Po kontroli danych meteorologicznych są one wykorzystywane do wyznaczania wartości KBW. Przestrzenne dane z pomiarów punktowych są interpolowane przy użyciu aplikacji Geographic Information System (GIS) za pomocą programu komputerowego – ArcGIS. Na każdą wyinterpolowaną wartość - program wykorzystuje informacje z 12 najbliższych stacji meteorologicznych. Program ten przy tworzeniu interpolacji danych uwzględnia wpływ odległości stacji na generowaną wartość, im stacja położona jest bliżej interpolowanej danej, tym większy jest jej wpływ na tworzoną wartość.

System GIS uwzględnia następujące warstwy informacji:

- dane dotyczące opadów atmosferycznych,
- ewapotranspiracji (parowanie wody z gleby i roślin),
- dane z cyfrowej mapy glebowo-rolniczej obrazującej przestrzenne zróżnicowanie retencji wodnej różnych kategorii agronomicznych gleb, i jej wpływ na skutki suszy rolniczej,
- granice wszystkich gmin Polski,
- granice działek ewidencyjnych.

W Systemie prowadzony jest również monitoring wilgotności gleby, którego celem jest poznanie zależności pomiędzy stresem wodnym, mierzonym liczbą dni uwilgotnienia poniżej wartości krytycznej, odpowiadającej punktowi trwałego wędnięcia roślin, a plonem roślin dla różnych gatunków gleb w zróżnicowanych warunkach siedliskowych i klimatycznych. Na potrzeby monitoringu suszy rolniczej prowadzone są w 20 gospodarstwach rolnych: pomiary wilgotności gleby. Stan ich uwilgotnienia jest mierzony na sześciu poziomach profilu glebowego: 10, 20, 30, 40, 60 i 100 cm za pomocą sondy profilowej. Pomiary prowadzone są od początku okresu wegetacyjnego na 60 polach referencyjnych z różnymi uprawami i o różnej kategorii podatności gleby na suszę. Pomiary te wykonywane są dwa razy w tygodniu. Aktualna

wilgotność porównywana jest ze stanem uwilgotnienia gleby, odpowiadającemu punktowi trwałego wędnięcia roślin. Miarą stresu wodnego jest wilgotność objętościowa (w %).

Informacje dotyczące wystąpienia suszy są publikowane w formie dekadowych raportów na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz w serwisie internetowym: www.susza.iung.pulawy.pl.

2. Ewentualna decyzja w sprawie wprowadzenia programu pomocy dla gospodarstw rolnych, w których wystąpiły straty spowodowane przez tegoroczną suszę zostanie podjęta po zakończeniu procesu składania wniosków o oszacowanie strat w publicznej aplikacji „Zgłoś szkodę rolniczą, tj. po 15 października br.

Z poważaniem

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Do wiadomości:

Pan Grzegorz Gmyrek

Zastępca Dyrektora

Biura Prezesa Rady Ministrów

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

Anna Gembicka

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

